

Samarqand davlat universitetning kattaqo'rg'on filiali Aniq va tabiiy fanlar fakulteti 1-bosqich Kimyo ta'lim yo'nalishi talabalariga 1-semestr uchun « Kimyo tarixi » fanidan yakuniy nazorat savollari

Imtihon shakli: yozma, og'zaki

№	Mavzu	1-QISM “OSON SAVOLLAR”	2-QISM “ODDIY SAVOLLAR”	3-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR”	4-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR 2	5-qism “QIYIN SAVOLLAR”
1	Qadimgi dunyo amaliy kimyosi	Kimyo tarixi fanining predmeti.	Alkimyogacha bo'lgan davrda kimyoning rivojlanishi	Kimyo so'zining ma'nosini va Grek filosoflari dunyoqarashlari haqidagi ma'lumotlar.	Ajdodlarimiz qanday kimyoviy jarayonlardan foydalangan?	Qadimgi kimyo amaliy kimyosi. Qadimgi davrda shakillangan kimyoviy qarashlar.
2		Kimyo tarixini o'rganish konsepsiyasini yaratilishi.	Metallarning dastlabki klassifikatsiyasi.	Hunarmandchilik kimyosi qachon va qanday rivojlangan?	Messapotomiyada dastlab qanday kimyoviy jarayonlar amalga oshirilgan?	Alkimyo atamasi qanday boshlangan? Alkimyogacha bo'lgan davrda kimyoviy bilimlar nimalarda iborat bo'lgan.
3	Moddalarning hosil bo'lishi haqidagi dastlabki ta'limotlar	Kimyoviy evolyusiyaning bosqichlari haqida.	Qadimgi dunyoda vujudga kelgan	Alkimyo davri qancha davom etgan, ularning maqsadi va u	Aleksandriya alkimyosi	Dastlabki qarashlarga ko'ra mavjud moddalar qanday ko'rinishlarda

			dastlabki kimyoviy jarayonlar	davrning ahamiyati haqidagi fikrlarni ayting?		bo'ladi va qanday hosil bo'ladi.
4		Alkimyogarlarning qanday jarayonlarni ochishganlar?	Alkimyoning nazariyasi asosi nima?	Alkimyo atamasi qanday boshlangan?	Moddalarning hosil bo'lishi haqidagi talimotlar.	Kimyoning fan sifatida vujudga kelishidagi fundamental qonunlar.
5	Buyuk sharq allomalari	Sharqiy Turkiyadan 10 ming yillar oldin kimyoviy bilimlar mavjud bo'lganligini qanday isbot qilgan?	Alkimyoning ikkinchi bosqichi va Gaber ishlari haqida ayting?	Ibn Sinoning kimyoga qo'shgan xizmatlarini ayting?	Buyuk Sharq allomalari va ularning ishlari	Arab alkimyogarlarning qilgan ishlari.
6		Arab alkimyogarlardan Abu-ar-Rozining ishlari va prinsip-elementlarini ayting?	Alkimyoning ikkinchi bosqichidagi O'rta Osiyolik olimlarning ishlari haqida nimalarni bilasiz?	Abu Rayxon Beruniy kimyo faniga qanday hissa qo'shgan?	Sharqda kimyoning rivojlanishida asosiy o'rinni egallagan olimlar va ularning kimyo sohasidagi ishlarini tushuntiring.	Rim va Yunon alkimyogarlari va ularning qilgan ishlari.
7	Metallurgiya, yatrokimyo, pnevmakimyo.	Van Gelmont yatrokimyo asoschilaridanligini tushuntiring?	Metallurgiya sohasida qilingan dastlabki ishlar.	Yatrokimyo kimyoning qaysi bosqichi va uning maqsadi nima, asoschilari kimlar?	Metallurgiya sohasining otasi – Georgiy Agrikola ishlarini ayting	Yatrokimyo bosqichidagi asosiy yutuqlar haqida va texnokimyoning vujudga kelishi haqida tushinchalar.
8		Metall so'zi nimani bildiradi va dastlabki metallar haqida gapiring?	Pnevmakimyo asoschilari va ularning nazariyalari.	Yatroximiyaga bosqichi davrdagi yutuq va kamchiliklar nimalardan iboratligini ayting.	Pnevmokimyo va uning rivojlanishini tushuntiring.	Yatrokimyo va pnevmakimyoning kamchiliklari.
9	Ilmiy kimyoning vujudga kelishi	Kimyo tarixidagi birlashish davri.	Gazlarning flogiston nazariyasi.	M.V. Lomonosovning atom – molekulyar ta'limotni.	Tarkibning doimiylik qonuni uning rivojlanish tarixi	Italiya olimi A.Avogadroning - gazlar hajmlari haqidagi qonuni.

10		Miqdoriy o'lchashning fanga kiritilishi.	Lavuazyening kimyoviy moddalar klassifikatsiyasi haqida.	Ingliz olimi J.Daltonning atomistik ta'limoti.	Karrali nisbatlar qonuni rivojlanish tarixi	Ekvivalentlar qonunini rivojlanish tarixi
11	XIX asrning I yarmida kimyo fanining rivojlanishi.	XIX asr boshida R. Boyl xizmatlari nimalardan iborat bo'lgan?	M.V.Lomonosovning ilmiy ishlari	XIX asr boshida R. Boylning ilmiy ishlari.	Kimyoning asosiy muammosini hal qilishning 5-bosqichi.	Atom tuzilishining hozirgi zamon nazariyalari.
12		XVIII-XIX asrlarda qancha element ma'lum bo'lgan va ularning dastlabki klassifikatsiyalarini ayting?	Birinchi nazariy umumlashtirishlar qachon va qaerda boshlangan?	XVIII-XIX asrlarda ma'lum elementlar va ularning dastlabki klassifikatsiyalari.	L. Meyerning ishlari.	Atom tuzilishi bo'yicha Tomson va Rezerfort tajribalari.
13	Davriy qonun va radioaktivlik	Shankurtuaning elementlar klassifikatsiyasi.	Ingliz ximigi J.Nyulends klassifikatsiyasi.	D.I.Mendeleyev tomonidan taklif qilingan Davriy sistema.	Davriy qonunga bag'ishlangan keyingi ilmiy ishlar va ulardan kelib chiqadigan xulosalar.	Davriy sistemadagi davriy va nodavriy hossalalar.
14		Volfgang Debereynerning triadalari	D. I. Mendeleev tomonidan Davriy qonunning ochilishi.	Davriy qonun va davriy sistemaning rivojlanish bosqichlari.	Radioaktivlik tushunchasining ochilishi .	Radioaktivlik bilan shug'ullangan va yadroviy jarayonlarning ochilishida ishtirok etgan olimlar.
15	Kimyoviy atomistikaning rivojlanishi	Antuan Lavuazye qanday ishlarni amalga oshirgan?	Kimyoda flogiston nazariyasining qaror topishi.	Pnevmonimiyoning shakllanishi	Abu Bakr Ar-Roziy qilgan ishlari	Atom molekulyar nazariyasi.
16		J.Daltonning atomistik ta'limotini tushintiring?	Flogiston nazariyasining inqirozi.	Robert Boylning pnevmonimiy haqidagi qarashlari	Yevropada alkimyo rivoji va yutuqlari	Daltonning kimyo sohasidagi ishlari va atomistikasi
17	Noorganik kimyoning rivojlanish tarixi	Noorganik kimyoning rivojlanishi	Poling gibridlanish haqida	Ion bog'lanish nazariyasi.	Kimyoviy hog'larning klassik nazariyalari	Kimyoviy elementlar valentligi haqida dastlabki tushunchalar

18	Analitik kimyo fanining tarixi	Zamonaviy noorganik kimyoning asosiy vazifalari	Valent hog' nazariyasi	Al-Kindiy qilgan ishlari	Valentlik va kimyoviy bog'	Kovaleni bog' nazariyasi.
19	Analitik kimyoning rivojlanishi	Analitik kimyoning rivojlanishiga asos bo'lgan eng muhim nazariyalar.	Analitik tahlil usullari	Analitik kimyo antik davrda	Miqdoriy analiz usullari va ularning qo'llanilish sohalari.	Analitik kimyoning rivojlanish tarixi.
20		XXI asrda analitik kimyoning istiqbollari	Analitik kimyoning rivojida hissa qo'shgan olimlar.	Analitik kimyo o'rta asrlarda	Sifatli analiz usullari va ularning qo'llanilish soxalari.	Analitik kimyoda sifatli va miqdoriy analiz usullari haqida nimalarni bilasiz.
21	XIX asrning o'rtalarida organik kimyoda nazariyalar kurashi	Organik moddalarning dastlabki nazariyalari.	Izomeriya tushunchasining shakllanishi.	Qadimiy mineral va o'simlik bo'yoqlari	Qadimgi dunyoda tibbiyot va farmatsiya rivoji	Vitalistik talimot va uning inqirozi
22		M. Butlerovning kimyoviy tuzilish nazariyasi.	Organik shisha ishlab chiqarish tarixi	Bo'yoq olish tarixi	Kauchuk. Rezina ishlab chiqarishning yo'lga qo'yilishi tarixi.	XIX asrning o'rtalarida organik kimyoda nazariyalar kurashi
23	Organik kimyoning rivojlanishi	Organik kimyo rivojlanishi tarixi	A.M. Butlerov izomeriya hodisasini qanday tushuntirgan.	Tiplar nazariyasini tushuntiring, asoschisi kim.	Plastmassalar va polimer materiallar (polietilen, polipropilen, polivinixlorid) olish tarixi.	Tabiiy kauchukning ochilish tarixi.
24		"kimyoviy tuzilish" nazariyasini tushuntiring?	Benzolning halqasimon tuzilishining ochilish tarixi.	Organik kimyoning fan sifatida ijrallib chiqishi.	Tabiiy polimerlar, sintetik tolalar, polimer kompozitsion materiallar olish tarixi.	Suniy kauchuk va uning yaratilish tarixi.
25	Fizikaviy kimyo fani tarixi	Kimyoviy kinetika asoslari.	Fizikaviy kimyoning alohida fan sifatida ajralish tarixi.	Termodinamikaning I qonuni va uning ochilish tarixi	Termodinamik qonunlar va ularning ochilish tarixi.	XVI asrda fizikaviy kimyoning rivojlanishi
26		Kataliz va katalizatorlar	Fizikaviy kimyo fani tarixi	Termodinamikaning II qonuni va uning ochilish tarixi	Katalizatorlarning ochilish tarixi. Katalizatorlarning turlari	Lomonosovning fizikaviy kimyoning rivojlanishidagi o'rni.
27	Yuqori molekulyar birikmalar kimyosi tarixi		Biopolimerlarning eng katta sinflari oqsillar,	Organik yuqori birikmalar sintez	Yuqori birikmalar kimyosining rivojlanishida	German va Genelning Yuqori birikmalar kimyosining

		Yuqori birikmalar kimyosining rivojlanish tarixi	nuklein kislotalar va uglevodlar.	soxasida Renening qilgan ishlari	Butlerovning qilgan ishlari	rivojlanishidagi qilgan ishlari
28		Yuqori birikmalar kimyosining fan sifatida shakllanishi	Tabiiy yuqori birikmalar va ularning qo'llanilishi	XIX asrda Yuqori birikmalar kimyosining rivojlanish tarixi	Yuqori birikmalar kimyosining rivojlanishida Lebedevning qilgan ishlari	1920-1930-yillarda Yuqori birikmalar kimyosining rivojlanishi
29	Kolloid kimyo fanining tarixi	Kolloid-dispers sistemalar	Kolloid kimyo fani rivojlanishining 1-davri	Kolloid kimyo fanining rivojlanish davrlari.	Karim Axmedov Sodiqovichning qilgan ishlari	Teodor Svedbergning kolloid kimyo soxasidagi ishlari.
30		Kolloid kimyo fan sifatida	Kolloid kimyo fani rivojlanishining 2-davri	Hozirgi zamon dispers sistemalar kimyosining rivojlanish davri	Tomas Gremning kolloid kimyo soxasida qilgan ishlari.	Shilov Nikolay Aleksandrovichning kolloid kimyo fanining rivojlanishida qo'shgan hissasi.
31	Biokimyo fanining rivojlanish tarixi	Vitaminlar, ularning ahamiyati, kashf etilish tarixi.	Biokimyo soxasida o'zbek olimlarining qilgan ishlari	Oqsillar va ulatning ochilish tarixi	Biokimyoning fan sifatida shakllanishi	Biokimyo soxasida ish olib brogan olimlar va ularning ishlari
32		Biokimyo fanining rivojlanish bosqichlari	Biokimyo fanining rivojlanish tarixi.	Uglevodorodlar va ularning yaratilish tarixi	Organik zaxarlar va ularning ochilish tarixi	Biokimyo fanining organik kimyodan ajralib chiqish.
33	Kimyo texnologiyalarining rivojlanish tarixi	Texnokimyoning rivojlanishi haqida gapirib bering?	Yatrokimyo bosqichidagi asosiy yutuqlar haqida va texnokimyoning vujudga kelishi haqida tushinchalar.	Texnik kimyo, metallurgiya va metallarga ishlov berish	Metallarni quyish kimyoviy texnologiyasining tarixi	Shisha ishlab chiqarish texnologiyasining yaratilish tarixi
34		Kimyoviy texnologiyalar rivojining bosqichlari.	Texnik kimyoning vujudga kelishi.	Noorganik moddalar kimyoviy texnologiyasi fanining rivojlanish tarixi	Organik moddalar kimyoviy texnologiyasining rivojlanish tarixi.	Dastlabki kimyoviy texnologik jarayonlar.
35	Nanokimyoning rivojlanish tarixi	Kompozitsion materiallar	O'ta kichik o'lchamdagi kimyoviy materiallar olish texnologiyasi.	Nanozarrachalarning ochilishi	Nanomateriallar nima va ularning ishlatilish soxalari.	Nanomateriallar tarkibiy qismlari
36		Nanotexnologiyaning shakllanishi bosqichlari	Nanozarrachalarni kashf qilinishi	Nanozarrachalar klassifikatsiyasi	Nanozarrachalarni olish uslublari	Nanozarrachalar tuzilishi haqidagi

		va yutuqlari.				hozirgi zamon qarashlari.
37	Kimyoviy nomenklaturalar tarixi	IUPAK nomenklaturasi haqida	Kimyoviy nomenklatura tarixi	Oltin nanozarrachalarini olish usullari	Tarixiy nomenklatura nima	Organik birikmalar nomenklaturasi tarixi
38		M.V.Lomonosovning ilmiy ishlari	Atom tuzilishining hozirgi zamon modelini tasdiqlovchi tajribalar.	Kumush nanozarrachalarini olish usullari	Ratsional nomenklatura qanday nomlanish turi hisoblanadi	Sistematik nomenklatura va uning yaratilish tarixi.
39	O'zbekiston kimyo fani va ta'limi	O'zbekistonda kimyo fani rivojlanishi	O'zbekistonda noorganik kimyo fanining rivojlanishi	O'zbek olimlarining nanokimyo va nanotrxnologiya soxasida olib brogan ishlari.	O'zbekistonda metalurgiya soxasining rivojlanishi	O'zbekistonda kimyoviy nazariyalarning rivojlanishi.
40		O'zbekistonda organik kimyo fanining rivojlanishi	O'zbekistonda analitik organik kimyo fanining rivojlanishi	O'zbekistondagi kimyo va kimyo-texnologiya ilmiy maktablari va ularda qilinayotgan ishlar	O'zbekistonda neft-gaz kimyo sanoatining rivojlanish tarixi.	O'zbek kimyogar olimlari va ularning qilgan ishlari.